ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

ਬਨਾਮ

ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3340)

04 ਮਈ, 2023

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਅਹਿਸਾਨੁਦੀਨ ਅਮਾਨੁੱਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਧਾਰਾ.24(2) - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ 24(2) - ਇਹ ਐਲ.ਏ.ਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਨ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ. ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਐਨਸੀਟੀ ਬਨਾਮ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ: ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ . ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਗੌਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ . - ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਕੋਲ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਭੁੱਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਿਰ।

ਸਰਕਾਰ. ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ (2017) 6 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 751: [2017] 4 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 232-ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2019) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 229; ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਗੌਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3073/2022-'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2017] 4 ਐਸਸੀਆਰ 232 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪੈਰਾ 2

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3340।

2015 ਦੇ ਡਬਲਯੂ ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 9745 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.07.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਿਕਾ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਮਨੀਸ਼ ਵਸ਼ਿਸਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਜੀਤਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. 2015 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 9745 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਅਧਿਨਿਯਮ, 2013" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਲਏਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਊਂਟਰ ਤੋਂ ਵੀ, ਐਲਏਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 12.07.2004 ਨੂੰ ਵੱਧ. ਐਲਏਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ -ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰ. ਦਿੱਲੀ ਐੱਨ. ਸੀ. ਟੀ. ਬਨਾਮ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ (2017) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 751, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ/ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਵ ਧਰਮ ਟਰੱਸਟ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2019) 10 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 229 ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਗੌਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3073/2022.

4. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਗੌਡਫਰੇ ਫਿਲਿਪਸ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਥਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

(ਸਹਾਇਕ: ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਅਗਨੀਹੋਤਰੀ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE